

BAB V

KACINDEKAN JEUNG SARAN

5.1 Kacindekan

Doel Sumbang téh salah sahiji tokoh seniman pituin urang Sunda, anu kiwari masih kénéh produktif ngarang lagu. Salian ti ngarang lagu basa Sunda, leubeut ogé karyana dina lagu basa Indonésia. Dina album karya Doel Sumbang loba kaguar kritikan-kritikan kana kaayaan nagara, di antarana loba kritik ka para pajabat anu korupsi, jalma leutik anu katalangsara, jeung kahirupan barudak kiwari salaku nonoman bangsa anu boga kalakuan kurang hadé. Gambaran rupa-rupa kahirupan di luhur ku Doel Sumbang diragum jadi rumpaka lagu, ngeunaan hadé jeung goréngna sipat manusa di alam dunya, pikeun dijadikeun hiji pieunteungeun.

Ayana panalungtikan kana rumpaka kawih karya-karya Doel Sumbang, miboga tujuan pikeun maluruh ma'na rumpaka kalayan ulikan struktural semiotik jeung ajén moralna. Tina hasil panalungtikan aya sababaraha hasil kacindekan, di antarana:

- a) Tina hasil analisis struktur rumpaka kawih wanda pop Sunda karya Doel Sumbang anu ngawengku imaji, simbol, musikalitas, suasana téma jeung gaya basa, yén imaji nu loba nyampak nya éta imaji panempo, musikalitas nu nyampak dina unggal rumpaka lolobana parondok, jeung témpona gancang. Suasana nu mindeng kapanggih dina lagu karya Doel Sumbang lolobana ngébréhkeun rasa sedih jeung prihatin ka nasib jalma leutik anu jadi korban para panguasa nagara anu ngadoliman rahayat, saperti korupsi. Téma nu loba nyampak dina ieu rumpaka ngeunaan sosial . Gaya basa nu mindeng kapanggih nya éta gaya basa rarahulan (*hiperbola*) jeung mijalma (*personifikasi*).
- b) Unsur sémiotik rumpaka kawih karya Doel Sumbang anu nyoko kana ikon, indéks jeung simbol. Tanda anu loba nyampak nya éta simbol jeung indéks. Kecap nu mindeng kapanggih dina waktu nganalisis simbol ngagambarkeun

kalakuan jalma anu miboga sikep kurang hadé jauh tina kaimanan, sedengkeun dina indéks Doel Sumbang loba ngagambarkeun sabab akibat tina eusi rumpaka nu ditepikeun.

- c) Ajén moral dina rumpaka kawih karya Doel Sumbang dina ieu panalungtikan nyoko kana komponén agama jeung darigama. Ajén agama réréana nembongkeun kalakuan jalma anu geus teu baroga iman, réa jalma anu geus naringgalkeun kana ibadah. Sedengkeun ajén darigama lolobana némbongkeun sikep anu patukang tonggong jeung ajaran agama, di antarana réa kritik kana sikep jalma, boh jalma sangsara boh para panguasa atawa pajabat anu boga sikep kurang hadé, dina ieu rumpaka loba dicaritakeun jalma miskin aral ku kamiskinna, lain usaha sangkan kaluar tina kasangsaraan, tapi kalah boga peta kurang hadé, saperti mabok, ngajual diri, jeung pangangguran, atuh jalma gedéna atawa para panguasa kacaritakeun korupsi, anu antukna rahayat leutik nu jadi korban.

5.2 Saran

Sabada nalungtik rumpaka kawih karya Doel Sumbang ngeunaan ulikan struktural-semiotik jeung ajén moral, tangtu dipiharep aya mangpaatna tina ieu panalungtikan téh, ku lantaran kitu panalungtik nyarankeun ieu di handap:

5.2.1 Pikeun Dunya Atikan

Tina hasil panalungtikan nu dipiharep:

- a. Hasil panalungtikan bisa dijadikeun bahan tinimbangan pikeun guru kana kaweruh siswa ngeunaan ajén moral.
- b. Hasil panalungtikan bisa ngeuyeuban pangaweruh jeung wawasan boh guru boh siswa, sangkan ajén moral nu kapanggih bisa dijadikeun pieunteungeun, tina hadé goréngna sikep jalma saperti nu dicaritakeun dina eusi rumpaka.
- c. Eusi rumpaka karya Doel Sumbang anu kekecapanna rada garihal, kudu dipilah-pilah deui saupama dijadikeun matéri ajar ngeunaan kawih.

5.2.2 Pikeun Masarakat Umum

Hasil ieu panalungtikan dipiharep:

- a. Masarakat leuwih jembar deui ngayakeun panalungtikan kana karya Doel Sumbang.
- b. Dijadikeun sumber pamahaman pikeun masarakat ngeunaan ajén moral anu aya dina rumpaka kawih karya Doel Sumbang
- c. Dijadikeun référénsi pikeun panalungtik séjén nu rék ngaguar, struktural-sémiotik karya Doel Sumbang.

